

Het Sliedrechts Dialect (886)

Winters uit vroegere tijde

Tegewoordig is 't al besonder as 't is een paor daege vriest en nog aparter is 't as t'r ok nog geschaetst ken worde. 't Kan weze, as ie een daegchie ouwer wordt, dat aalles van vroeger een bepaold kleurtie krijgt, mor ik kan d'r nie an ontkomme dà vroeger de winters veul strenger wazze as tegewoordig. Zou de opwaareming van d'n aerde daer tóch mee te maoke hebbe? 'k Wou d'r aagelijk nooit aan, mor een faait is 't dat 'r tegewoordig behoefte is aan kunstijsbaone, nou as dát gêên bewijs is ... 't Jaer 1929, toe ik wier gebore, was zô'n bar strenge winter, die kà je nog in de geschiedenisboeksies trugvinge. Nou weet 'k daer zellef netuurlijk niks meer van, me moeder zà me wel goed waarem gehouwe hebbe, mor streng was tie. 't Was in die tijd hêël gewoon dat de revier dichtvroor, en ok in laetere jaere hè 'k 't dikkels meegemaakt dat de revier êênen ijsvlakte was. Nou, dat was voor ons netuurlijk een uitdaoging en dikke pret. Schaetse hadde me thuis nie, mor priksleechies wel. Tegewoordig weet de jeugd denk ik gêên êêns meer wat een prikslee was. Mor wij vermaakte ons t'r best mee. Ok wiere d'r op de revier ijsbaone gemaakt, kompleet mè koek en zoopies. Veraal bij de Singel was t' r aaltijd êên en 't was t'r een drukte van belang. Op de site van d'n Historische Verêêniging zijn d'r nog zat foto's van te vinge.

Ijsbrekers

Aan 't end van de winter beurde 't veulal dat de revier spontaon 'loskwam'. Mense, mense, wat een geweld. Met een knal schoot tie los en in bochte van de revier kroide 't ijs tege de schoeiinge op. Ijs van wel meer as een haaleve meter dik. Aalles wat in de weeg sting, gong mee. Een speктаoekel was 't ok as de revier opegebroke wier. Dan kwamme de sleepbôôte van Smitte, o.a. de 'Siberië' en van de Waoterstaot de 'Jan Blancken', die hadden een soort van hêël grôôt strijkijzer met een schaarepe voorkant aan de kop van d'n bôôt vastgemaakt en die voere dan met een goffie tege d'n ijsvloer om die zôôdoende, met een hels kebaol, te breke. Hêël Slierecht liep dan uit om dat speктаoekel te zien. 't Zou voor de tegewoordige tijd onbestaonbaor weze dat een zôô belangrijke vaerweg weke achtermekaoor dichtgevrore zou weze. Mor êêstes, 't vries nie meer zo streng, en twêêdes, de vaert is zôô druk en de bôôte zijn zôô staarek dat de revier gêên kans meer krijgt om vast te gaon zitten.

Hobbele

Wat ok aareg leuk was 's winters, was hobbele. Wie weet 'r tegewoordig nog wat hobbele is? 'k Zal 't mor vertelle. As t'r een flink pak snêeuw gevaalle was, dan hà je netuurlijk 't snêeuwballen gooie en 't maoke van een snêeuwpop, mor we ginge ok hobbele. De staaile stoepe, die we volop hadde in ons durrep, wazze wà me nou zouwe zegge, prachtige rodelbaone. Rodele is dus 't mederrene woord voor 'hobbele'. De Boslaon was t'r ok zô êên. Dan gonge me met onze slee, soms met hêêle slierte, van d'n dijk af met een nôôdgang. Daer konne me toendertijd hêêle middagge zoet mee weze. Of we gonge met een hêêle root staonde en glijende, mekaoor vasthouwend, van d'n dijk af. De klompe, want die droege me toe netuurlijk nog, wazze aan 't end van d'n dag wel weer een bietjie dunner van zole geworde, mor daer dóche we nie aan. Dat was meer de zurreg van de ouwers. 'k Denk dat dut vermaok hêël wat gezonder was as dat waer de jeugd van tegewoordig mee bezig is, al mot worde

gezeed dat mederrene jongeloi wel wat meer an der hôôd hebbe, want ze motte veul meer lere as wij toen.

Vastgevrore dekes

Tegewoordig wete me nie beter of onze huize zijn waarem en goed geïseleerd. Wij hadde thuis een ploegchie van zes kaander en je kan 't glôôve of nie, die sliepe aallemael bij mekaor op êene zolder. Daer lag ie dus mè z'n zesse te blaeze en te stôôme en 's winters vroor 't op zô 'n zoldertie nè zô hard as buite. 't Was ommers mor 't dakbeschot en daer de panne op en dat was 't dan. 't Gevolg lae z'n aaige raeje. De dekes waosemde onze waaremte uit en zô beurde 't dikkels dà 's oches de dekes aan 't voetenend vastgevrore zatte. Ik zou wel is wille wete hoe of me daer tegewoordig mee om zouwe gaon. 'k Denk dà me mè spandoeke de straet op zouwe gaon om zukke mensonterende toestande aan de kaok te stelle. Je kan 't glôôve of nie, mor 'k heb van dut stuksie schrijve gewoon kou gekrege, 'k gao mor gaauw een waarem baksie doen.

Jan van der Vlies.

P.S. 't Leste nieuws over d'n Historische Verêêniging is te vinge op www.historie-sliedrecht.nl .
Binnekort komt 'r 'n boeksie uit over Wijk C, dà geschreve is deur Wout van Rees.